

Передплата

на «РУСЛАНА» виносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Посдинне число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-й пополудни.

Реданція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперника. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Режлямації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дьяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Мякнуть!

Погулявши широко, пошумівши, по-
плакавши в Дрездні та Липску, пограту-
льовавши великому Бісмаркові, пополохав-
ши Австрію навіть іредентею — обструк-
ціоністи німецькі враз з Шенерером осіли
на піску і вистріляли всі набой, почина-
ють мякнути. Так званий Entrüstungsspecta-
kel скінчив ся. Функе, Пергелт, Шікер,
Вольф а навіть і режисер комедії Шене-
рер зійшли зі сцени, а натомість виступив
Хлюмецький, Берирайтер, Фурніє, Думба і
другі Beschwichtigungshofräthe, держачи в
руках програми примирення. Добре сказав
пос. Герольд недавно в палаті посольській,
звернувши ся до поступовців німецьких:
Ваше обрушенє на язикові розпорядженя
— се чиста комедия. Один з вас, добувши
грудного тону, стріляє громами, а безпо-
середний его сусід — дримає за той час.
У вістях політичних нинішнього числа по-
даємо цілу серию дневникарских голосів
про теперішню ситуацію, та хоч голоси ті
в дечім ще не виразні а навіть баламутні,
то таки межі стрічками можна вчитати,
що обструкціоністи раді би вже завернути
з ховзкої дороги, на котру їх загнав теро-
ризм Шенерера. Бар. Хлюмецький з Пешту,
гр. Штірк в «Grazer Tagespost», а Думба
в Карлевих Варах кличуть до відвороту.
Одинока трудність лежить в питаню, хто би
мав дати почин до переговорів? Чехи уста-
ми своїх передових мужів заявили, що они
готові подати руку, як би Німці перші
простягнули долонь. Тількиж Німцям стид-
но трохи грізний кулак розвернути і ста-
нути в позі примирительній. Тож вмовля-
ють они в гр. Баденього, що се его річ,
річ правительства, взяти почин в тій акції.
Правительство заявило прецінь в інавгура-
ційній річі обіймаючи керму, що оно хоче
вести сторонництва, — пише «N. fr. Presse».
Найжеж тепер веде! Най же кличе нас до

акції примирення. Ми готові. Самі не може-
мо туди іти, щоби виборці наші не висмі-
яли нас та щоби Шенерер не забрав нам
наших мандатів. Але закликані побіжимо і
в дечім уступимо. Миж маємо ще заєдно на
оці загальне добро Австрії. Ми не всі їз-
дили за границю. Наша ліберальна більша
посілість льояльна...

Чи правительство дійсно возьме ся за
які-небудь переговори, се покаже недалека
будучність. Краківський «Czas» заявив виправ-
ді недавно, що акція така зависіти-ме від
обставин, як они розвинуть ся в найближ-
шій часі, але не виключив можливости, що
вкінці правительство дасть ся до сего на-
клонити. А в звязи з сею ревелациєю
треба взяти і другу в «Vaterland-і», де ска-
зано, що гр. Бадені готов посередничити,
але під вимінкою, що Німці і Чехи щиро
приступлять до переговорів. Інакше му-
сіло би правительство розв'язати парламент.
Се слова важкі, в виду того, що на ман-
дати молодоческі ждуть омладиністи, а на
мандати лібералів Шенереріянці. Впрочім
внутрішня політика Австрії не опиралась
ніколи на яких-то принципіальних ідей і
програмах, а радше на торгах. Чогож би
і в теперішній хвили, хоч на позір дуже
горячий, не можна поспробувати торгу кра-
ківського? Може бути, що ще якийсь час
противні табори будуть удавати відразу пе-
ред переговорами, але з часом, за прину-
кою, діло піде скорше, як би дехто думав.

Ювілей 60-літнього володарства королевої Вікторії.

(+) Історія всесвітна вельми мало вика-
зує таких володарів, котрим довело ся не тіль-
ко десятки літ сидіти на престолі, але також із
справдешним вдоволенням і з спокійним сумлі-
нем добре сповнених обовязків глянути поза се-
бе на спасенні наслідки довголітнього володар-

ства. Таким рідким і незвичайним случаем єсть
володарство англійської королевої, котрого 60-ті
роковини як раз тепер протягом кількох днів
святкують в столиці над Тамізою при участі
всіх сторонництв політичних і всіх верств су-
спільних, так що се святкованє має не тільки
значінє династичного, але й справді народного
святка. Англія обходить не тільки дияментовий
ювілей своєї королевої, але й торжество перед
цілим світом своєї могутости, величчя і богат-
ства. Протяг 60 літ є такою добою часу, що
держави й суспільности можуть відбутися мно-
важні переміни політичні і культурні, підняти ся
до великого зросту або зовсім занепасти і щез-
нути. Підчас сего ювілейного тижня гостують
в столиці англійській не тільки володарі і репре-
зентанти держав європейських, але й всего сві-
та. Торжество починає ся походом 78-літньої ко-
ролевої до катедри св. Павла, а похід сей бу-
де справдешним збором всіх рас людських, жи-
вою ілюстрацією всесвітної держави королевої
і всі місці культурної. Старенькій королеві до-
вело ся дожити незвичайної події, дияментово-
го ювілею володарства, і при сій нагоді побла-
гословити 70 живучих потомків. Лише задля
переваги культурного духа англійського і его мо-
гутости підлягає більш як 350 мільонів людей
скиптрови Вікторії, а супротив сеї великанської
держави никне старинна римська держава і дер-
жава Олександра В. Язик англійський став не
тільки язиком загально світовим що до числа
людей, які ним говорять, але й що до его ста-
новища в міжнародних відносинах. Англійська
фльота опанувала всі моря і океани доступні
для плавби, а торговельний рух англійський пе-
ревиснає оборот всіх держав європейських разом
взявши. Образ сеї могутости політичної, богат-
ства суспільного і загальної культури предста-
вить ся очем всіх учасників ювілею, котрого
осередком єсть королева, що довголітнім ро-
зумним і успішним володінєм причинила ся
до сего незвичайного торжества в історії.

З початком сего століття ніхто не думав,
щоби на престолі англійським засіла жєнщина,
хоч історія Англії і виказує доволі таких при-

13)

Думки і пісні

АМВРОЗИЯ МЕТЛИНСЬКОГО.

XXVIII. СМЕРТЬ БАНДУРИСТА.

(«Думки і пісні» стр. 116—120.)

Утрудились зовсім памолче гортань мой,
[бура потопа мя.

Бура віє, завиває,
І сосновий бір трощить;
В хмарах блискавка палає,
Грім за громом грякотить.
Ніч то углем вся зчорніє,
То як кров зачервоніє!

Дніпр клекоче, стогне, плаче,
Й гриву сивую трясє;
Він реве, й на камінь скаче,
Камінь рве, гризе несе...
Грім що гримне, в берег гріє —
З пущі поломя прогляє.

Те не дивно, що так шумно,
Що раз-по-раз блись та гріє!
Те дивніш: сьпіває сумно
Над Дніпром старий козак:
Пісня з вітром розлітає,
Мов той вітер братом має...

Грім напусти на нас, Боже, спали нас в пожарі:
Бо і в мені і в бандурі вже глас замірає!
Вже не гремітиме, вже не горітиме як в хмарі
Пісня в народі, бо вже наша мова конає!
Хай же грім нас почує, що в хмарах кочує;
Хай наш голос далеко по вітру несе,
Поки вітром як лист нас з землі не стрясє;
Хай і Дніпр стародавній 'д нас пісню почує,
Поки він нас в море не внесе, не кине,
Поки мова й голос в нас до тла не згине!
Хай луною по стенові голос іде,
І по пущах Дніпровських між звір'ям гуде!

Може звір, може-й бір,
Степ та вітр, море й Дніпр,
Може, хмара,
Грім і кара,
І бандуру, і мене
Козаків спомане!

Як сивий степ білітиме,
Як чорний бір шумітиме,
Як звір в пущах ревітиме,
Як блискавка в хмарах-хмарах
Кровю заснуєть ся,
Грім до-долу в карах-карах
Грякне, й все займеть ся,
І старий Дніпр в чварах-чварах
Встане, й озоветь ся...
Може і пісня з вітром ходитиме,
Дійде до серця, серце палитиме;
Може й бандуру ще хто учує,
Й серце зане і затоскує...

І бандуру і мене
Козаченько спомане!

Бура віє, завиває,
І сосновий бір трощить;
В хмарах блискавка палає,
Грім за громом грякотить,
Ніч то углем вся зчорніє!
То як кров зачервоніє!

Дніпр клекоче, стогне, плаче,
Й гриву сивую трясє;
Він реве, й на камінь скаче,
Камінь рве, гризе, несе,
Грім що гримне, в берег гріє —
З хвилі бандура прогляє!

Запало — і — стемніло...
Застогнало в небесах...
Хлинув дощ... загомоніло
На горах, полях, в борах...
Старця й бандури не має,
Пісня по міру літає!

XXIX. РОЗМОВА З ПОКІЙНИМИ.

(«Молодик» отд. II. стр. 100—101.)

Ой чомуж ти не так світлий, та ясне красне со-
[нечко
Як світило колись мені в зеленім садочку,
Як сидів я між рідними на травіці,
А край мене голубчики братця і сестриці?

кладів, а володарство Єлисавети було підвалиною нинішньої могутності Англії. Се було тим менше сподіваним, позаяк жило тоді сімох синів Юрія III. Однак провидіння інакше постановило. Династія гановерська вимерала безпотомно; Юрій IV. і Вільгельм IV. не лишили мужеских потомків, а права їх перейшли на князя з Кент, котрий одружився в пізнім віці і умер, лишивши єдину дочку, нинішню королеву Вікторію.

Молодий вік королевої проминув сумно і зовсім звичайно, позаяк молода княжна, уроджена з матери Німкниї — Вікторії з Кобургів замужної вдруге з четвертим сином Юрія III, 51-літнім князем з Кент — скоро осиротіла, а отець від'юмерши її, лишив матери значні довги. Молода княжна жила отже дуже ощадно і тим більше дбала про основну освіту та виробила собі ясний і влучний погляд на відносини суспільні, яким визначала ся за весь час свого довголітнього володарства. Дня 20 червня 1837 року умер король Вільгельм і ще того самого дня зложила 18-літня княжна Вікторія присягу на конституцію. Велими нераде з того було сторонництво торисів, що на престолі засіла жінщина, але нарід радів, що має королеву, котра знов поверне до значіння чесноти династії, яких давно не було в родині королівській.

За весь свій вік проявляла королева Вікторія непохитне поважання для духа англійської конституції і бережене конституційних форм. В чотири роки після вступлення на престіл, прийшла Вікторія в Альберті кн. Кобургів не тільки доброго мужа, але й щирого і розумного порадики, а держава справдешнього опікуна культурних і матеріальних інтересів і тішила ся сею підпорою до р. 1861.

Володарство королевої Вікторії має так мало особистих прикмет, що треба би властиво оповідати найновішу історію Англії. Ся доба 60-літнього володарства Вікторії обнімає найбільші економічні зміни історії під обопільним впливом капіталу і праці, під впливом величезного поступу техніки і механіки, під впливом що раз більшої ємкості духа нації, зростом великих міст і їх впливу, розширенням політичних прав на найнижші верстви людности. Час володарства Вікторії є також добою парламентарних героїв, багатством велими талановитих і геніяльних людей, які відбивають ся на основі образу ювілейного. Коли континентом європейським від 1848 р. потрясали революційні змагання, одна Англія була свободна від сих змагань як скеля серед моря, а навіть давала захист виходцям політичним всіх народностей і партій.

З вступленням на престіл англійський Вікторії відлучився Гановер від Англії, а тим самим зірвала Англія з традиційною політикою континентальною. Окрім кримської війни, що підорвала славу воєнну Англії, не брала Вікторія участі в ніякій війні європейській і гляділа зовсім спокійно на те, як Німеччина та Італія з'єднались, а балканські народи визволились з під ярма турецького. Обезпечивши собі мир в Європі, воює за те Англія беззастанно проти-

гом тих 60 літ у всіх частях світа. Своім золотом опанувала Англія Єгипет, а корабельною комунікацією канал суєський, а твердинями як Гібральтар, Мальта і Аден забезпечила собі світовий шлях торговельний. Південна Африка находиться в руках Англії і єсть могутчою державою велими багатою, що розвиває ся самостійно і має перед собою світлу будучину. Австралія, що перед 50 роками була дикою, незнаною пустинею, заселеною племенами найнижше поставленими що до просвіти, єсть нині другою Англією, людною і цвітучою, що збагачує матерний край золотом і збіжем. Велика держава індійська, побільшена в останніх часах Індією загангесовою і Бірмою, обнімає саму п'яту часть всієї людности світа, вклада Вікторії корону цісарську. Історія всесвітня не знає другої держави таких великанських розмірів, Англія є справді великою державою світовою.

Англія єсть все ще банкером і великим торговцем світа, що кидає великі капітали в оборот. Єсть она світовою фабрикою товарів залізних і тканих, і спедитором чужих виробів всего світа. Англія продукує 40% всіх виробів вовняних, 53% всіх залізних, 55% машин, 73% бавовни, а 84% всіх товарів бавовняних. Половина торговельної флотії всего світа належить до Англії, а 73% всіх фрахтів перевозять англійські кораблі. Знамениті англійські товари, ємкий дух англійський, великанська кольтяльна сила розширена на всі часті світа — отсе нинішня Англія. Немає року, щоби Англія не побільшила своїх посіlostей. Від 20 літ побільшила ся Англія о 4½ мільона квадратних миль, а число людности перевищує людність всіх європейських держав і американських сполучених держав.

(Конець буде.)

Важне для хліборобів.

З початком сего року ухвалив німецький Reichstag закон проти жидівських спекуляцій на біржі збіжжів, котрими то спекуляціями штучно обнижувано ціну місцевих німецьких рілних продуктів. Біржа берлинська супротивилась сему закону стрейком, т. є. спекулянти жидівські винесли ся з біржі, а збираючись в приватнім домі (Feenpalast-і) вели там далше своє для хліборобів погубне ремесло. На днях заборонив префект поліції берлинської ті приватні сходини біржовиків і викликав тим кризу, т. є. довів до того, що в Берліні від минулої суботи не існує біржа збіжжів. Праса жидівська підняла в наслідок того невольний крик. Правительство — каже она — відобрало тисячам людей їх заробок! Nichts zu handeln! — зверещала ціла банда визискувачів. Хліборобство упаде, ніхто не означить тепер ціни збіжжів, а з паденням хліборобства упаде і нарід німецький! Крики ті, розуміє ся зовсім безпідставні, доказують, що правитель-ство німецьке влучило щасливо в саме ядро шахрайства жидівського, що через десятки літ

впливало шкідно на ціни збіжжів тим, що вело торг збіжжів фікційним або найгіршим з Америки довозеним збіжжєм і через те збогачувалося в некористь хліборобів. Біржа збіжжів, берлинська нормувала ціну збіжжів в цілій Європі з вигідом Росії. Наші ціни збіжжів мусіли приноровлювати ся до цін німецьких, а були ті ціни звичайно так низькі, що хліборобство вже не оплачувалося. Розуміє ся, хлібороби німецькі тепер ликують, а при тій нагоді розкривають їх часописи цілий ряд шкідливих збіжжів. З численних тих шкідливих наводимо характеристичний факт. І так 26 мая 1894 зморозив мороз значні простори збіжжів в північних Прусах і Познанщині. Замість пожуритись таким катаклізмом, пише фірма збіжжів Місама до своїх агентів таке: Торговля збіжжів не рентує ся від довгого часу. З всіх сторін доносять, що засіви красні. На щастє прийшла вість, що мороз з 26 мая знищив засіви на цілїм сході. Витаємо сю ласку неба. Інакше треба було пропадати. Мільйони збутівлого і хробашливого збіжжів кидали біржовики берлинські на торги збіжжів німецькі і тим обнижували ціну місцевих продуктів. Чи проти того крику правитель-ство полівить біржі берлинській, побачимо. На всякий случай є се доказом, що біржі збіжжів єть нині найбільшим ворогом хліборобів.

Черніївський процес.

Карний процес против 25 селянам з Чернівева розпочав ся 18-го с. м. в Станиславові. Селян тих обжаловує прокуратура о публічне насильство. Розправа веде ся перед присяглыми. Подія Черніївська є звісною публіці з наших кореспонденцій виборчих. Жертвою борби виборчої упав селянин Петро Стасюк, проколений жандармом на смерть. Межи обжалованими єсть одна жінщина. Прокуратура представляє винуватих обжалованих так: Дня 26-го лютого переводив комісар староства правибори в Чернівці. В часі тих правиборів прийшло до заворушень в виборчих льокалі, наслідком чого комісар замкнув правибори, а другого дня з наказу староства прийшли жандарми до Чернівців, щоби експедитів арештувати і відставити до суду. Жандарми арештували дев'ять селян, котрих їм зверхнієть громадська вказала і привели перед громадський уряд. Вечером перед приходом жандармів селяни сподіваючись ся арештовань зібрались в хаті Чапельського, залізничного стражника і урядили, щоби, коли до села прийдуть жандарми і будуть людей брати, ударити в давін і тим способом скликати людей і не дати нікого ув'язнити. Так стало ся. Коли жандарми привели арештованих перед громадську канцелярію, ударено в давін і збігла ся громада. Вахмайстер Нідерле взивав згромаджених, щоби розійшли ся, однак селяни так мужичили як і жінщини тиснули ся під сам ганок канцелярії і просили увільнити арештованих, або дозволити їм всім йти разом з арештованими. Жандарми толкували людям, що їм не вільно увільнити арештованих. На се товпа почала рішучо домагатись ся увільнення і відгрожу-вала, що не випустить з села арештованих. Коли жандарми кували арештованих, настав в товпі крик, накликування «гура!» «гвалту!»; непокій зростав і несли ся погрози: «буде але!» На двократні упінення і пересторогу жандарма, що в потребі ужити зброї, відповіла товпа, що стрілів не боїть ся і «що буде смерть їм або жандармам». Акт обжаловання подає число згромаджених перед канцелярією на 200—300 людей і по-відає переходячи до опису атакую жандармів на нарід слідує:

З причини безустанного накликування «гвалту» і «гура» взмагала ся нетерпеливість у тих, що брали участь в збіговиску. Вахмайстер постановив проте вивести арештованих, щоби уникнути грозячого нападу селян, котрим задля їх фізичної переваги не міг би ся оперти. На повнове упінення і завізане єго як також жандарма Панькова, котрий йшов на переді патрулі, розступили ся люди при ганку так, що конвій арештованих міг вийти з ганку. Тоді однак раз стиснула ся товпа на оклик «гура» так тісно, що люди з товпи увійшли поміж арештованих а жандарми і конвій вже ані на крок не могли поступити ся. Було се для жандармів положене безвихідне, було се дійсне насилуване

Ой чомуж ти, та сонечко, в далекій чужині
Не поглянеш, як дивилось мов Янголь від Бога,
А тепера позираєш, як вдовиця вбога?
Вітрець гудів тихисенько, шушукало листя;
Здавало ся, що прилітав наш дідусь за вістю:
Ой чи живі, чи здорові його милі внуки?
Бо не стерпів він із нами довгої розлуки,
І травиця-зелениця, мов хвиля, хитнулася;
То бабуся до унуків своїх навернулася:
Чи всі, чи всі здоровенькі унуки маленькі?
Не стерпіла, не бачивши вона їх давненько.
І зрадувавсь дідусенько на сондак красний,
І нас братів, його унуків, соколиків ясних.
Зрадувалася бабусенька на трави шовкові,
и вас сестриці, її внучки, мої чорноброві,
Бо садили садок, травку вони й поливали...
«Годі йому з покійними вести розмовоньку,
Повеселім смутненькую його головоньку».
Так сказала ти, сестрице, та і заспівала;
А зо мною через тебе ненька розмовляла,
Ненька, ненька старесенька, рідна Україна,
І до мене промовляла, мов до свого сина!
Веселенько, жалібненько, смієть ся, ридає,
Пі серденько до матінки так і припадає.
У всіх очі, як ті зірки, так і западали,
І до Бога вже молитву за родину слали...

Чому, чому сонце красне, як на домовині
Світлий смутно, невесело в далекій чужині?...

XXX. РІДНА МОВА.

(«Молодик» стр. 113—114.)

Рідна мова, рідна мова!
Мов замер без тебе я!
Тільки вчу: рідне слово!
Обізвалось мов сім'я,
Обізвав ся батько рідний,
Що умер за козаків;
Мов народ, учулось, бідний
Застогнав із під Ляхів.

І здасть ся: кінь ретивий
Топче наших ворогів;
І бач ся: Дніпро спесивий
Слину гне з задля човнів...
Понесли ся наші хлопці
Зашуміла хвиля гень...
І при місяці й при сонці
Ідуть нічю, ідуть в день!

Було щастя, були чвари,
Все те геть собі пішло,
І як сонце із під хмари
Рідне слово ізійшло.
Приняло козачі річи,
Регіт, жарти, плач, печаль;
Озоветь ся як із Січі
Стане сміх і стане жаль.

(Далі буде.)

жандармів, бо начальне *накликуване*, що арештованих не видадуть, було у виду всею, що зайшло передше, *поважною* грізбою супротив патрулі жандармів.

Вахмайстер Нідерле бачив, що тепер мусів би або з нараженням своєї особи і других жандармів виглядати дальших випадків, або уступити перед переважаючою силою, чого після службових приписів не вільно йому було учинити без попереднього ужиття зброї, *добув шаблі і став бити в товпу*. Але і то не помогло, тоді доперва почали жандарми розпихати товплячих ся на них людей *багнетами*, насадженими на карабінах. Тоді доперва розступили ся люди, каже акт обжалованя, а жандарми відзискали свободу ділання і відвели арештованих. Товпа розступила ся доперва по ужиттю зброї і тоді обжаловані Борко, Федорко, Семянішин, Семків і Шак, зранені відбігли. Зранено також багнетом в товпі Петра Стасюка, котрий поступивши на бік повалив ся без життя. Зранені Семянішин і Федорко дізнали тяжких ушкоджень.

Обжаловані признають, що були в товпі, та мимо взиваня вахмістра, не розступили ся, заперечують однак, щоби згурталися в цілі виконання насильства, переважна їх часть подає, що пішли під канцелярію громадську лиш з цікавості або переходячи тамтуди задержали ся на дорозі, побачивши збіговиско.

Із зізнань вахмайстра жандармерії, его заступника, польового Сисака, поліцай Скробача і польового Чайки, котрі були в канцелярії громадській, як також із зізнань Коперського (зразу під закидом злочину арештованого) показує ся, що іменно ті обжаловані, котрі суть обжаловані о безпосередній уділ в злочині, під сам будинок висували ся і найбільше кричали. Народи у Чапельського, біте на алярм в дзвони і викликуване людей з хат через Петра Рошака вказує на те, що присутність громадна людей перед канцелярією громадською не була зовсім slučajна, але нарочна, щоби жандармів затревожити і не допустити до відведеня арештованих. Так твердить акт обжалованя.

Не хибувало також і пропаганди антисемітської в Чернівці. Обжалована є іменно о ню Софія Борисова, котра після зізнань Лейби Маргуліса і Авраама Міллера, мала кликати до них що «нині всіх жидів виріжуть», і що йде обвістити то иншим.

(Далі буде).

Вісти політичні.

Треба бути приготовленим, що кожда днина буде нам приносити свіжі хочби і неправдиві або неімовірні вісти про справу чесько-німецьку. Хтось сказав раз, що на світі буває найбільше лікарів. Болить тебе зуб, підвизи ся, вижди на місто, а кождий, що тебе стріне, подавати ме тобі свій найпевніший лік на біль зубів. Так і тепер можна надіятися, що всякі днівники будуть хронічно подавати раду, в який би спосіб загоїти рану, яку задав їм Бадені гергемонам німецьким, своїм розпорядженням язиковим, тим більше, що покалічений Німець вештає ся навіть поза границі Австрії і як прошак на відпусті показує проходом свою рану. Ми подали вже багато голосів на ту тему, що виїшли з всяких таборів політичних, мужів будьто державних або днівників. Нині реєструємо нові. І так пишуть «Narodni Listy»: «Правительство не думає навіть про федеративний перестрій Австрії. Їм Бадені скорше би вернув до абсолютизму (!), як щоби згодив ся на федерацію. Най діє ся що хоче, а правительство не нарушить конституції. Оно мусить проте шукати за *modus vivendi* межі Німцями а Чехами. Німці вдоволились би тим, як би відкликано примус, щоби кождий урядник присвоїв собі знане чеського язика, а натомість при кождім уряді в німецьких округах постановлено потрібне число чеських урядників для аґенд чеських. За те треба би однак дати Чехам університет і техніку чеську в Бернморавськім і удержавити гімназію чеську в Опаві. Німцям знов треба би дати національні курії. Тоді можна би і подумати о чеськім міністрі. Як би на се не пристали Німці, то їм Бадені подав би ся до димісії, а місце его заняв би якийсь феодал чеський».

Таке пишуть «Nar. Listy», а рівночасно виї-

шла в Липску брошура, котра накликає Німців до отверезія, кажучи, що з одної сторони годі їм думати, щоби язик німецький став ся державним, а з другого боку мусять они залишити думку про територіяльний поділ Чехії, бо тоді Словінці домагали би ся поділу Стирії і Каринтії а Італійці поділу Тиролю. Німецький язик може бути лише язиком внутрішньої переписки властей краєвих з властями центральними. Через відділене т. зв. чисто-німецьких округів Німці самі видали би своїх товаришів в других округах чеських на поталу Чехам. «N. fr. Presse» лютить ся знов на деякі чеські днівники, що ті накликають їм Бадені до зміни конституції, кажучи, що з теперішньої ситуації нема другого виходу, як або вернути до абсолютизму або завести федерацію.

Зрозумівши ті слова хибно, «N. fr. Presse» ударає на Чехів яко таких, що лише на устах суть лібералами а в душі бажають собі абсолютизму. «Vaterland» клерикальний подає знов розмову якоїсь незвісної вищої личности з їм Бадені, з котрої виходило би, що їм Бадені рад би почати якусь акцію примиреня, однак кожді наклики би ся акція не повелась до осені, то він розв'яже парламент. Вкінці подає «Grazer Tagespost» вість, що більша посілість німецька готова би приступити до яких-то переговорів, але лише під деякими услів'ями (?). В звязі з сею вістю стоїть факт, що в Карлівих Варах дав на днях бар. Думба обід, на котрім явили ся їм Кінбург, Бернрайтер, Фурніс, Прокосец і шеф секції міністерства просвіти Гартль, отже заступники більшої посілости німецької, та що за обідом обговорювано внутрішнє положення і средства до виходу з того положення.

Торжество шістьдесятьлітнього панованя королеви англійської Вікторії почалося в суботу. На торжество се зібрались крім делегацій всіх держав європейських і сотки депутатів з всіх колоній англійських. Лондон буде через кілька днів гостити у себе людей з всіх п'яти континентів.

Мир греко-турецкий є ще заєдно предметом нарад дипломатів європейських. Крім дипломатів трудять ся над услів'ями мира ще три фахові комісії. Розходить ся о організацію Крети, розграниченя політичне в Тесалії, кошти воєнні і о губернатора для Крети. Заповідають, що в сліду ючим тижням точки мира будуть вже предложені дворам європейським до потвердження. Тимчасом праса грецька плаче, що державі не стає вже средств на дальше держане військ на воєнній стопі.

Сподівані зміни в центральній управі Німеччини не осущились. Кн. Гогенлоє лише ся на становищі канцлера, хоч імовірно, що старенького князя заступить небавом теперішній міністер фінансів, Мікель. На тепер вдоволь ся цісар Вільгельм тим, що усунув Гольмана, а віддав чин секретаря державного в міністерстві плавби морської контрадміралови Тірпицови. Тірпиц має дістати від Reichstag-у німецького ті міліонові фонди на флоту німецьку, котрі не повелось дістати Гольманови.

Новинки.

— **Пос. Новаковський** в своїм процесі перед судом перемиским відкинув оборону дра Кормоша а взяв собі правного оборонця дра Ашкенаса. «Діло» соблазняє ся тим. Для нас се поведене пос. Новаковського ясне і консеквентне. З днем, як пос. Ярославич виповів службу вським руским партиям а душею і тілом приляг до Дашинського і жида Адлера, від сего часу не вільно жадному радикалові рускому брати собі за оборонця адвоката Русина а лише жида, бо жида чейже стоять ближше до радикального руху руского як др. Коршоп.

— **Соціалістична аґітація.** Дня 15. червня скликали у Львові соціалісти збори. Головним предметом нарад був намір основаня по передмістях філій «Огнива» центрального і соціалістичного товариства будівляних робітників. В осені мають оснувати ся філії на Личакові і Замарстинові, головню однак ходило о філію на Городецькім, котрої основанє є вже довершеною річю. До тої філії будуть вписувати ся залізничні робітники, з котрих майже кождий знає якесь ремісло, що входить в будівляний обсяг. Правительство розв'язало товариство урядників і залізничної служби, котре існувало на Городецькім і займало ся ідеями перевороту. Основа-

на отже філія «Огнива» дасть спомогу членам розв'язаного товариства сходити ся далше на соціалістичні наради. На зборах явило ся до 400 людей. Головнішими проводирами були Желяшкевич і Шіфлер. Під сам кінець зборів обговорювано проєкт страйку на початок осені, то є на час, коли підприємці спішать покінчити роботи. Сей страйк має мати за ціль довести до ревізії тарифи робітничої платні.

— **На кару смерті** через повішенє засуджено в Перемишлі Івана Мельника, селянина зі Скваряви за замордованє для рабунку 18-літнього паробчака Яцка Скулина.

— **Приказ опущеня Перемишля** в протязі трьох днів одержала перебуваюча у своїй родині жена урядника банкового в Петербурзі, Пивницка, Галичанка з дому Желехівських. В часі свого побуту в Перемишлі звернула п. Пивницка на себе увагу поліції тим, що за много осіб збирало ся в її домі. Поліція предприняла у неї ревізію і забрала її листи. П. Пивницка віднесла ся до російської амбасаді з просябою о опіку.

— **Нестор політики чеської**, др. Пірер, обходив 10 червня 50-літній ювілей свого докторату. Збір професорів університету вручив йому при тій нагоді гратуляційну грамоту в формі диплому докторського. Володислав Пірер родив ся 10 грудня 1818 р. в Семізі. Батько его був млинарем і заправив сина свого до сего промислу. Мимо того повелось матери віддати талановитого сина на філософію. Однак по другім році Володислав мусів опять вернути до млинарського заводу по волі батька. Тоді став він потайно учити ся права і аж тоді, коли пред'явив батькови по році сьвідомство зложеного іспиту, згодив ся той же на дальшу науку сина. Пірер учив ся права в Відні, де і познакомив ся з що славнішими мужами славянськими. По скінчених студиях, оженившись з дочкою історика Палацко, Пірер сейчас вступив на поле політичної роботи. З его личністю вяже ся тісно піввікова історія народу чеського.

— **Нещастє на залізници.** Передвчєра вночі на стації Вибранівка, при поїзді товарнім ч. 382, утратив житє кондуктор станіславський Бергман, отець двоїх дітей. Близні обставини тої нещасливої пригоди ще не звістні.

— **Потвора.** З Скалатщини доносять о такій пригоді: В Калагарівці у одної селянки породила корова теля-потвору. На голові у теляти було одно око велике а друге мале; замість рижків був хвіст прирослий до голови, на хребті якийсь наріст, підголовою чотири ноги, з котрих одна, передна, була незвичайно груба, а задна дуже тоненька. Теля уродило ся неживе і селянка зараз вкинула его до Збруча.

— **Грім в костелі.** В Кольбушовій дні 18. с. м. в полудне зараз на вході до костела єпископа Лобоса ударив грім в костел і забив одного селянина з Купна а шістьох инших поразив. Єпископови нічого не стало ся.

— **Грецькі героїні.** Послїднє греко-турецька війна має дві Гречинки, що позавидували слави «Діві орлеанській». Першою з тих героїнь є Єлена Констандіну, що перед єпіротською армією несла біло-синий прапор і загірвала до борби грецьку армію. Ся однак пустила ся на побєвище не так з героїзмом як радше для слави. Друга грецька дівчиця тихенько і без оствентації пішла на поле битви, з відки привезено єї з трема ранами до шпиталю в Атинах. Називає ся она Катерина Васарельо, походить з Месини і разом з своїм братом Юрієм боролась в тесальських горах. Коли вибухла війна, єї брат з'організував відділ охотників і сказав до неї: Іду на сьвяту війну, а ти полиши ся, пильнуй нашого дому і торговлі. Катерина однак освідчила, що піде в товаристві брата і брат мусів згодити ся. Обтяла коси, перебрала ся і під іменем Алека пішла з відділом брата на війну. Ніхто не догадував ся в ній жєнщини. Машерувала мимо всіх трудів як мужчина, боролась під Богациєю, Менексе, Пеке, Хазілярі і під Хазабазі, забивала Турків, рабовала череди овець і паляла мечети як инші охотники. В битві під Трикалі, куди по відвороті з під Ляріси прибула, одержала Катра від вождя похвалу за відвагу і мужество. Під Музак однак три турецькі кулі здрухотали єї бедро і положили кінець дальшій єї кар'єрі воєнній. Два тижні переносила єї брат на клич через гірські сьтки, нім дістав ся до лязарету в Лямії і тут доперва довідано ся, що се жєнщина. Помимо своїх мужеских починів доховала однак Катра жіночі прикмети: встидливість і а скромність коли перевозено єї до Атин, заелонила з під очей лице хустинкою, щоби усунути ся цікавої товпи.

— **Рослина Арон**, широко розповсюджена і плекана в наших домах, єсть великою отруєю. Соком єї рослини отроїло ся недавно в Парижі троє дітей возного париского банку. Ми довідуємо ся, що одна служниця у Львові відкусила листок єї рослини і дістала сейчас страшний бол в устах. Щастє, що трутина не зайшла до жолудка, бо цілий слухай міг закінчити ся смертю. Отруєю суть також олеандри, котрих не радимо держати по спальнях, бо они викликають у людей запалєне мозку.

Розклад їзди на залізницях

після часу середньо-європейського пізнішого о 36 минут від львівського, важний від 1-го мая 1897.

Пojзд	год.	приходить до Львова	Пojзд	год.	відходить зі Львова
особовий	7:30	з Сучави і Черновець	поспiшн.	6:—	до Підволочиск і Бродів
мiшаний	7:50	з Янова	поспiшн.	6:10	до Черновець і Сучави
особовий	8:05	зі Стрия і Лавочного	особовий	6:45	до Черновець і Сучави
"	8:15	з Тернополя і Бродів	поспiшн.	8:40	до Кракова
"	8:25	з Сокала і Ярослава через Раву	"	8:55	до Кракова в спол. з Н. Санчом і Розвадовом
"	9:10	з Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Яслом і Равою	"	9:20	до Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславовом
"	10:35	з Ярослава	"	9:25	до Белзця в спол. з Сокалем і Ярославом
мiшаний	1:15	з Янова	мiшаний	9:40	до Янова
поспiшн.	1:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом, Загірем і Хировом	особовий	10:05	до Підволочиск і Бродів
особовий	1:40	зі Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславовом	поспiшн.	10:45	до Черновець і Сучави
поспiшн.	1:50	з Сучави і Черновець	мiшаний	1:04	до Янова від 15/6—31/6 в свята
"	2:30	з Підволочиск і Бродів	поспiшн.	1:55	до Підволочиск і Бродів
особовий	5:20	з Підволочиск і Бродів	особовий	2:40	до Черновець і Сучави
"	5:25	з Белзця в спол. з Сокалем і Ярославом	поспiшн.	2:50	до Кракова в сполуч. з Равою і Хировом
"	5:45	з Черновець	особовий	3:05	до Стрия і Скольного
"	6:—	з Підволочиск	мiшаний	3:15	до Янова від 1/5—14/6 і від 1/5—30/5 щоденно, від 15/6—31/6 в повседневні дні
Ніч			"	4:40	до Ярослава
особовий	6:55	з Кракова в Розвадовом сполуч.	Ніч		
мiшаний	8:—	з Янова від 1/5—14/6 і від 1/5—30/5 щоденно, від 15/6—31/6 в повседневні дні	особовий	6:45	до Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Загірем і Хировом
поспiшн.	8:45	з Кракова	мiшаний	7:05	до Сокала і Ярослава через Раву
мiшаний	9:01	з Янова від 15/6—31/6 в свята	особовий	7:25	до Тернополя
особовий	9:10	з Сучави і Черновець	"	7:30	до Стрия і Лавочного
"	9:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Равою	"	8:50	до Янова
поспiшн.	9:50	з Сучави і Черновець	поспiшн.	10:30	до Черновець і Сучави
особовий	10:—	з Підволочиск і Бродів	"	10:50	до Кракова в спол. з Ярославом, з Розвадовом і Н. Санчом
"	10:20	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславовом	особовий	11:—	до Підволочиск і Бродів
"	12:10	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславовом	"	4:40	до Кракова в сполуч. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Н. Санчом
"	3:30	з Підволочиск	"	5:20	до Стрия, Лавочного і Хирова
поспiшн.	5:10	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Яслом			

Руска справа в роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

З пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарни Тов. ім. Шевченка, або в Ставропигійській.

АНТІН ПІЗУНЬСКИЙ

Львів, Академічна 12.

Богато заосмотрений
на кожний
сезон

Магазин конфекції дамської

порукає завжди
наймоднійші Сукні до
проходу, Костюми ранні, Матини,
Шляфроки, Пенюари, Блюзки, Сорочки,
Гальки з наймоднійших материялів,
дешевше ніж деінде. 151 11—47

ПРАВДА

Ілюстроване письмо для руского народу

під редакцією

Антоні Березинського

виходить у Львові тижнево кожної п'ятниці.

Буде подавати поезії, повісті, життєписи з портретами, поучаючі статі з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часті забавні.

Передплата: В Австрії . . . річно 4 р.
" . . . піврічно 2 р.
" . . . чвертьрічно 1 р.
За границею . . . річно 8 рубл.
" . . . піврічно 4 рубл.

Редакція, адміністрація і експедиція
Львів, ул. св. Миколая 13.

1000

туток цигаретових за 1 зр. порукає фабрика туток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

Львів, уліця Галицька число 12.

Замавляючим 5.000 туток разом упаковане і відсилка франко.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл.

посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20,

10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко

ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70,

4-10, 4-90 франко. — Інші товари по

уміренних цінах. 45—?

РОБІТНЯ СТОЛЯРСКА

МИХАЙЛА ВАСИЛИЦІ

у Львові, уліця Різницька ч. 13.

Виконує всілякі роботи столярські а іменно: меблі, порталі, іконостаси церковні, лавкі шкільні і церковні як також будовляні роботи приймає по уміркованих цінах.

З поважанем

М. ВАСИЛИЦЯ.

155 2—10

Ц. к. упр. гал. акц.

11—2

Банк Гіпотечний

переніс

3

КОНТОРУ ВИМІНИ

Відділ депозитовий

котрих бюра містили ся до тепер в мезанині власного будинку до льокалю фронтального в партері.

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переховання папери вартістні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важкі документи.

Під тим взглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійш зарядження.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих

у Львові, Ринок ч. 25.,

(1. поверх)

приймає всілякі замовлення і виготовляє їх з густом і елеганцією після найсвіжіших журналів.

„ДНІСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне. припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияті всіх трех Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарські зваряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливою найнижшою оплатою.

Школи ліквідувє ся і виплачує ся сейчас по пожарах а договори заключені з першими Товариствами контрасекураційними подають „Дністрови“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поліси „Дністра“ приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечати ся через „Дністеръ“ після всіх можливих комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійші услїва і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“ стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вклади до опрочентованя по 5%. Гарантія цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтїгає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє агенцій в місцевостях де „Дністеръ“ не є заступлений, приймають ся.

(44—?)